Pomocniczy załącznik do Instrukcji dla wniosku o przyznanie pomocy

Katalog przykładowych pozwoleń, zezwoleń, decyzji i innych dokumentów potwierdzających spełnienie warunków przyznania pomocy wymaganych w zależności od określonego we wniosku zakresu wsparcia zgodnego z założeniami *Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie LSR*

WAŻNE:

Zgodnie z ust. 5 podrozdziału VI.1. Wytycznych Podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, „Podstawowe reguły dotyczące postępowań”, *Wnioskodawca oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy są obowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.*

W związku z powyższym na wnioskodawcy spoczywa obowiązek dostarczenia dokumentów potwierdzających, że planowana do realizacji operacji nastąpi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

ZAŁĄCZNIKI DOTYCZĄCE ROBÓT BUDOWLANYCH

Zgodnie z prawem budowlanym nie wszystkie roboty budowane wymagają zgłoszenia bądź pozwolenia, w związku z powyższym w przypadku przedłożenia do właściwego organu tylko zapytania bez dokumentacji dot. prac budowlanych organ odmawia wydania opinii. Wnioskodawca w procesie przygotowania się do złożenia wniosku powinien przedłożyć do właściwych organów stosowne wnioski wskazując i określając w nich planowane do wykonania zamierzenie budowlane zgodne z planowanym do ujęcia we wniosku o przyznanie pomocy. Nie dopuszczalne jest podawanie we wniosku do administracji architektoniczno – budowlanej np. Starostwa Powiatowego innego zamierzenia, niż zaplanowane we wniosku o przyznanie pomocy, a następnie przedłożenie wydanego dokumentu wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy celem potwierdzenia realizacji operacji zgodnie z przepisami prawa (np. we wniosku o przyznanie pomocy wnioskodawca wskazuje, że planuje realizację budynku warsztatowego służącego do wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej, a w zgłoszeniu wykonanie budynku gospodarczego, które z założenia nie są przeznaczone do prowadzenia w nich pozarolniczej działalności gospodarczej).

Zgodnie z artykułem 28 ust. 1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, budowę można rozpocząć wyłącznie na podstawie pozwolenia na budowę z zastrzeżeniem artkułów od 29 do 31 ww. ustawy, w których znajduje się wykaz obiektów budowalnych, na których wykonanie nie jest wymagane pozwolenie na budowę, jednakże należy zwrócić uwagę, że co do zasady nie są to budynki lub budowle przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej m. in. pozarolniczej lub do wykorzystywania do prowadzenia działalności w celach publicznych poza obiektami małej architektury.

1) **Kosztorys inwestorski**

Jeśli wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania ustawy Pzp oraz jednocześnie planowana wartość robót budowlanych przekracza wyrażoną w złotych kwotę 130 000,00 – do wniosku należy załączyć kosztorys inwestorski sporządzony *zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2458). Jeśli wnioskodawca nie jest zobowiązany do stosowania ustawy Pzp lub planowana wartość robót budowlanych nie przekracza wyrażonej w złotych kwoty 130 000,00 (w przypadku robót, w odniesieniu, do których wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania ustawy Pzp), do wniosku może, (lecz nie ma obowiązku) załączyć kosztorys inwestorski sporządzony zgodnie z ww. rozporządzeniem. W takim przypadku kosztorys może zostać sporządzony w sposób inny, niż określono w ww. rozporządzeniu. Należy mieć jednak na uwadze, iż kosztorys sporządzony w inny sposób, niż określono to w ww. rozporządzeniu powinien być kompletny i umożliwiać identyfikację oraz ocenę projektu budowlanego.

Przedłożony kosztorys powinien:

– zostać opracowany metodą odpowiednią do planowanego systemu wykonania robót budowlanych, t.j.:

- kosztorys uproszczony w przypadku zlecania wykonawstwa robót budowlanych lub
- kosztorys szczegółowy w przypadku planowanego wykonywania robót budowlanych z udziałem pracy własnej,

– zawierać wszystkie elementy w szczególności:

1) stronę tytułową zawierającą:
   a) nazwę obiektu lub robót budowlanych,
   b) lokalizację obiektu budowlanego lub robót budowlanych,
   c) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres wnioskodawcy oraz jego podpis,
   d) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres podmiotu opracowującego kosztorys oraz jego podpis,
   e) wartość kosztorysową robót budowlanych,
   f) datę opracowania kosztorysu;
2) ogólną charakterystykę obiektu lub robót budowlanych zawierającą krótki opis techniczny wraz z istotnymi parametrami, które określają wielkość obiektu lub robót budowlanych;
3) przedmiar robót budowlanych z wyliczeniem ilości;
4) kalkulację uproszczoną lub szczegółową, w zależności od planowanego sposobu wykonania robót budowlanych oraz cenę jednostkową z podaniem podstaw kosztorysowania;
5) tabelę wartości elementów scalonych, sporządzoną w postaci sumarycznego zestawienia wartości robót określonych przedmiarem robót, łącznie z narzutami kosztów pośrednich i zysku, odniesionych do elementu obiektu lub zbiorczych rodzajów robót.

Do kosztorysu wnioskodawca powinien załączyć:

- plan rozmieszczenia budowli oraz rzuty budynków istniejących oraz rysunki planowanych do wykonania robót budowlanych wraz z opisem zakresu planowanych robót umożliwiające poprawne zweryfikowanie kosztorysu lub kopię projektu budowlanego, w tym m. in.: projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego i projektu technicznego, jeśli jego opracowanie jest wymagane w związku z wnioskowaniem o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę;

- zestawienia materiałów budowlanych wykonane ze wskaźników zużycia materiałów w robotach w przypadku, gdy wnioskodawca samodzielnie kupuje materiały budowlane;

- zestawienie czasu pracy maszyn i urządzeń, wykonane z normatywów pracochłonności w poszczególnych robotach budowlanych w przypadku, gdy wnioskodawca planuje wykonanie robót budowlanych samodzielnie najmując (wypożyczając) maszyny budowlane lub wykorzystując własne maszyny i urządzenia.

W przypadku, gdy wnioskodawca nie przedstawi kosztorysu, zaś planowany w ramach operacji zakres robót dotyczy prostych prac, dla których ocena zasadności zakresu oraz racjonalności kosztów możliwa będzie bez wiedzy specjalistycznej, jedynie na podstawie powszechnie dostępnych informacji, to zakres robót budowlanych należy sformułować w układzie odpowiadającym tabeli elementów scalonych i ująć *w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji oraz Opisie zadań* (…). W takim przypadku w Opisie zadań (…) w kolumnie Uzasadnienie/Uwagi należy wskazać źródła, na podstawie, których oszacowano wysokość planowanych do poniesienia wydatków oraz dla ułatwienia procedowania – dołączyć kopię dokumentów uzasadniających przyjęty dla danego zadania (kosztu) poziom cen (np. wydruki z Internetu, oferty sprzedawców);

2) **<u>Mapy lub szkice sytuacyjne oraz rysunki charakterystyczne dotyczące umiejscowienia operacji</u>**

w przypadku, gdy projekt budowlany nie jest przedkładany, szkice powinny pozwolić na identyfikację zakresu planowanych do wykonania prac, określić miejsca realizacji operacji i planowanych robót oraz umożliwić sprawdzenie przedmiaru robót. Szkice sytuacyjne oraz rysunki charakterystyczne wnioskodawca może skopiować z projektu budowlanego. W przypadku, gdy do realizacji robót budowlanych nie jest wymagane opracowanie projektu budowlanego, powinien on wraz z wnioskiem

dostarczyć opis zakresu planowanych do wykonania robót oraz rysunki zawierające charakterystyczne wymiary (długość, szerokość, wysokość), na podstawie, których możliwe będzie określenie lokalizacji robót i weryfikacja przedmiaru. Dotyczy to szczególnie sytuacji, gdy planowany jest przykładowo remont połączony z modernizacją pomieszczeń, budynków, itp. W takiej sytuacji wnioskodawca może wykonać te rysunki samodzielnie, lecz może zostać wezwany do uzupełnienia rysunków o niezbędne wymiary i opisy. Z tych względów zaleca się, by wykonanie rysunków budowlanych (oraz wykonanie przedmiarów robót), zrealizowane było przez osobę posiadającą odpowiednią wiedzę w zakresie budownictwa. Częstymi usterkami planów sytuacyjnych oraz rysunków charakterystycznych wykonywanych samodzielnie przez wnioskodawcę, jest brak możliwości ustalenia lokalizacji obiektów/robót budowlanych, brak wymiarów pozwalających na sprawdzenie przedmiarów robót, brak kompletu planów sytuacyjnych oraz rysunków charakterystycznych;

3) **Projekt budowlany**

W przypadku, gdy operacja obejmuje zadanie albo zadania na realizację którego/ych wymagana jest decyzja o pozwoleniu na budowę wówczas należy dostarczyć projekt budowlany. Dokument ten powinien być wystawiony na wnioskodawcę i zawierać w swojej treści informację pozwalającą na jednoznaczne stwierdzenie, że na jego podstawie została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę, np. podstemplowana pierwsza strona projektu budowlanego przez organ administracji wydający decyzję o pozwoleniu na budowę.

Zakres projektu budowlanego określa rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. Zgodnie z § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia, *oprawia się następujące elementy projektu budowlanego: projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany, projekt techniczny, załączniki projektu budowlanego: opinie, uzgodnienia, pozwolenia i inne dokumenty* (…). Przy czym, o ile ww. projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami itp. są wymagane na etapie uzyskiwanej decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane), to zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy Prawo budowlane, projekt techniczny na tym etapie nie jest wymagany – jego sporządzenie i przekazanie kierownikowi budowy jest wymagane w terminie późniejszym - przed rozpoczęciem robót budowlanych.

Niemniej jednak w celu właściwej oceny inwestycji budowlanej (jej kosztu i zakresu robót budowlanych), na potrzeby interwencji I.13.1, w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycję, na realizację której wymagane jest pozwolenie na budowę, do wniosku, oprócz ww. projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami itp., wnioskodawca powinien załączyć również projekt techniczny, na podstawie którego można będzie zweryfikować prawidłowość sporządzenia kosztorysu inwestorskiego w zakresie przedmiaru robót budowalnych.

W skład projektu technicznego (w zależności od rodzaju inwestycji budowlanej), zalicza się m. in.: projekt konstrukcyjny, projekt instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania, projekt instalacji gazowej, projekt instalacji odgromowej, projekt wentylacji itp.;

4) **zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części**

dokument wymagany w przypadku, gdy wnioskodawca planuje zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Przez zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części rozumie się w szczególności podjęcie albo zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zmieniającej warunki: bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, pracy, zdrowotne, higienicznosanitarne, ochrony środowiska bądź wielkość lub układ obciążeń. Co do zasady każdy obiekt budowlany powinien być wykorzystywany zgodnie ze swoim przeznaczeniem. Prawo budowlane

dopuszcza jednak możliwość zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części np. zmiana z budynku typowo mieszkalnego na mieszkalno - usługowy. Aby ją wprowadzić, należy uzyskać pozwolenie od właściwego dla miejsca położenia nieruchomości Organu administracji architektoniczno-budowlanej (art. 71 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane). W większości przypadków zgłoszenie składa się w starostwie powiatowym. Załączniki niezbędne do złożenia zgłoszenia dostępne są na stronie internetowej organu, wydającego ww. pozwolenie.

Należy mieć na uwadze, iż prawomocne zgłoszenie będzie wymagane na wniosku o płatność. Zmiana sposobu użytkowania następuje w trybie art. 71 ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Jeżeli zmiana ta wymaga wykonania robót budowlanych i uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, to rozstrzygniecie w sprawie zmiany sposobu użytkowania następuje w decyzji o pozwoleniu na budowę. Natomiast, jeżeli zmiana sposobu użytkowania wymaga zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych, to wniosek o zmianę sposobu użytkowania składa się wraz ze zgłoszeniem. Może wystąpić przypadek, kiedy np. w ramach operacji nie planuje się robót budowlanych, ale będzie konieczność zgłoszenia zmiany użytkowania obiektu budowlanego w części (np. przesłanka z art. 3 pkt 2 a Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane). Należy podkreślić, że kwestia zmiany sposobu użytkowania obiektu, o której mowa może okazać się problematyczna dla wnioskodawcy**. Dlatego, wszczęcie procesu zmiany sposobu użytkowania powinno nastąpić na etapie wniosku o przyznanie pomocy - w związku z czym wnioskodawca powinien jako załącznik do wniosku przedłożyć wniosek o zmianę sposobu użytkowania, jeśli z żadnych posiadanych przez niego lub pozyskanych od właściwych organów dokumentów nie wynika, że obiekt budowlany spełnia wymagania budowlane odpowiednie do planowanej do realizacji operacji**. Jest to czasochłonny proces, który wymaga od wnioskodawcy przygotowania kompletu dokumentacji tj. opisu i rysunku usytuowania obiektu budowlanego, zwięzłego opisu technicznego, zaświadczenia właściwego organu o zgodności planowanej inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania lub też, w przypadku braku takiego planu, decyzji o warunkach zabudowy albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Na wnioskodawcy spoczywa obowiązek analizy czy charakter planowanej do prowadzenia działalności gospodarczej zmieni sposób użytkowania obiektu budowlanego i ostatecznego dokonania zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania (np. prowadzenie działalności gospodarczej w budynku mieszkalnym lub warsztatu w budynku gospodarczym).

5) **Ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę lub dokument od właściwego organu potwierdzający brak konieczności jego uzyskania**

Należy dołączyć do wniosku, jeżeli na podstawie przepisów prawa budowlanego istnieje obowiązek uzyskania tych pozwoleń. Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę wymaga często długiego okresu oczekiwania, gdyż decyzja ta wymaga wykonania stosownych uzgodnień lub uzupełnień – najczęściej okres ten jest nie krótszy niż jeden miesiąc. Planując wystąpienie z wnioskiem należy więc uwzględnić czas niezbędny do wykonania i uzgodnienia projektu budowlanego, czas na wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę oraz dodatkowo czas, w którym decyzja stanie się ostateczna. Z wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę należy wystąpić odpowiednio wcześnie. Rodzaje obiektów budowlanych lub robót budowlanych, których wykonanie wymaga wcześniejszego uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę określa ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Pomocne w określeniu, czy wykonanie danych robót budowanych wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę mogą być właściwe terenowo jednostki samorządu terytorialnego, do których można się zwrócić mając ustalony zakres robót planowanych do realizacji w ramach operacji. Jeżeli data wydania pozwolenia jest wcześniejsza niż 3 lata od daty złożenia wniosku, wnioskodawca zostanie wezwany do poświadczenia aktualności pozwolenia, np. poprzez dostarczenie lub okazanie strony dziennika budowy.

6) **<u>Zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych właściwemu organowi potwierdzone przez ten organ lub dokument od właściwego organu potwierdzający brak konieczności jego uzyskania</u>**

Gdy wnioskodawca zamierza rozpocząć budowę lub inne roboty budowlane niewymagające pozwolenia na budowę, musi dokonać zgłoszenia uregulowanego w art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Organ administracji architektoniczno-budowlanej (starosta, prezydent miasta) może w ciągu 21 dni od dnia doręczenia zgłoszenia wnieść sprzeciw. Jeżeli sprzeciw nie został wniesiony w tym terminie, inwestor może przystąpić do rozpoczęcia robót budowlanych opisanych w zgłoszeniu. Aby nabyć uprawnienie do rozpoczęcia robót budowlanych, nie jest potrzebne wydanie żadnego aktu administracyjnego, a jedynie brak podjęcia przez organ działania w określonym terminie.
Zgodnie z art. 30 ust. 5aa ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane organ administracji architektoniczno-budowlanej może z urzędu, przed upływem terminu, wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Wydanie zaświadczenia wyłącza możliwość wniesienia sprzeciwu oraz uprawnia inwestora do rozpoczęcia robót budowlanych.
Jeżeli organ wyda zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, inwestor może przystąpić do rozpoczęcia robót budowlanych przed upływem terminu na wyrażenie sprzeciwu przez organ. Dodatkowo, po wydaniu zaświadczenia, organ nie będzie już mógł wnieść sprzeciwu do zgłoszenia. Zgłoszenie o którym mowa w art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane jest dokumentem obowiązkowym, który powinien być dostarczony wraz z wnioskiem, w przypadku gdy operacja dotyczy inwestycji wymagającej przepisami prawa zgłoszenia budowy lub wykonywania innych robót budowlanych. Zgłoszenie robót budowlanych powinno być wystawione na wnioskodawcę i powinno zawierać adnotację /dokument potwierdzający jego złożenie we właściwym urzędzie.

Dokument zgłoszenia należy rozumieć jako komplet z wymaganymi w tej kwestii załącznikami, będącymi jego integralną częścią. Zgłoszenie należy złożyć we właściwym dla tego rodzaju czynności urzędzie i powinno zawierać w swojej treści informację pozwalającą na jednoznaczne stwierdzenie, kiedy do organu administracji architektoniczno-budowlanej wpłynęło. Np. stempel, datę i podpis upoważnionej osoby przyjmującej zgłoszenie w imieniu organu. <u>W zgłoszeniu wnioskodawca powinien określić rodzaj, zakres, miejsce i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia</u>. Do zgłoszenia wnioskodawca powinien dołączyć m. in.: oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, odpowiednie szkice lub rysunki, w zależności od potrzeb oraz pozwolenia, uzgodnienia i opinie, których obowiązek dołączenia wynika z przepisów odrębnych ustaw.

Zatem wraz ze zgłoszeniem robót budowlanych, stanowiącym załącznik do wniosku, wnioskodawca powinien dostarczyć również załączone do tego zgłoszenia załączniki w postaci m. in. odpowiednich szkiców lub rysunków, uzgodnień i opinii oraz:

- w przypadku, gdy data wysłania wniosku o przyznanie pomocy, będzie przekraczała 21 dni od momentu daty doręczenia zgłoszenia do organu administracji architektoniczno-budowlanej, wówczas wnioskodawca powinien dołączyć Oświadczenie, że w terminie 21 dni od dnia zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych, właściwy organ nie wniósł sprzeciwu wobec zamiaru ich wykonania, bądź Oświadczenie Organu administracji architektoniczno-budowlanej (starosta, prezydent miasta), iż nie wniósł on sprzeciwu wobec zamiaru wykonania robót budowlanych; natomiast,
- w przypadku, gdy data wysłania wniosku o przyznanie pomocy, nie będzie przekraczała 21 dni od momentu daty doręczenia zgłoszenia do organu administracji architektoniczno-budowlanej, wówczas wymagane jest dostarczenie ww. Oświadczenia o braku sprzeciwu, po upływie wymaganego terminu na jego pozyskanie.

Przy czym za datę doręczenia zgłoszenia do organu administracji architektoniczno-budowlanej, traktuje się datę potwierdzenia jego przyjęcia przez ten organ np. na biurze podawczym.

INNE POZWOLENIA, ZEZWOLENIA, DECYZJE I INNE DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE SPEŁNIENIE WARUNKÓW PRZYZNANIA POMOCY – ZAŁĄCZANE DO WNIOSKU W PRZYPADKU, GDY DO REALIZACJI OPERACJI WYMAGANE JEST ODRĘBNYMI PRZEPISAMI UZYSKANIE INNYCH POZWOLEŃ, ZEZWOLEŃ LUB DECYZJI (NIEWYMIENIONYCH POWYŻEJ)

1) **Ostateczna decyzja środowiskowa, jeżeli jej wydanie jest wymagane odrębnymi przepisami albo dokument potwierdzający brak konieczności jej uzyskania**

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach potocznie określana jako „decyzja środowiskowa" wydawana jest na podstawie: − ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 71). Ocena oddziaływania na środowisko – przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko ma dostarczyć podejmującemu decyzję organowi administracji publicznej informacji, czy ingerencja inwestycji w środowisko została zaplanowana w sposób optymalny i czy korzyści wynikające z jej realizacji rekompensują straty w środowisku, jakie zwykle są niemożliwe do uniknięcia. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem różnego typu innych decyzji wymienionych w art. 72 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w tym m.in. przed uzyskaniem: decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, itp.

2) **Decyzja konserwatora zabytków albo dokument potwierdzający brak konieczności jej uzyskania**

Prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 39 ust. 1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane). Jeśli operacja dotyczy robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków, wnioskodawca jest zobowiązany do przedłożenia ww. pozwolenia.

3) **Decyzja wodnoprawna albo dokument potwierdzający brak konieczności jej uzyskania**

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne narzuca obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego przed rozpoczęciem realizacji niektórych przedsięwzięć budowlanych. Pozwolenie wodnoprawne jest zezwoleniem wydawanym przez organy administracji państwowej. Do jego uzyskania wymagany jest operat wodnoprawny, czyli szczegółowe opracowanie hydrologiczne. Zgodnie z przepisami, pozwolenie wodnoprawne musi wnioskodawca uzyskać przed pozwoleniem na budowę.

4) **Decyzja wydana przez Powiatowego Lekarza Weterynarii**

Wymagana w przypadku, gdy operacja obejmuje działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji żywności pochodzenia zwierzęcego lub wprowadzania tej żywności na rynek, o ile operacja będzie realizowana w ramach działalności gospodarczej dla prowadzenia, której odrębne przepisy prawa przewidują obowiązek posiadania decyzji wydanej przez Powiatowego Lekarza Weterynarii.

5) **Opinia wydana przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego**

Wymagana w przypadku, gdy operacja obejmuje działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji żywności pochodzenia roślinnego lub wprowadzania tej żywności na rynek. Dokument wymagany w przypadku realizacji operacji, w ramach której odrębne przepisy prawa przewidują obowiązek posiadania decyzji wydanej przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

6) **Zaświadczenie o wpisie do ewidencji innych obiektów, o której mowa w art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.** *o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych*

Wymagane w przypadku, gdy w ramach prowadzonej działalności wnioskodawca świadczy usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiąc przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy). Dokument wymagany w przypadku przedsiębiorców, którzy świadczą usługi turystyczne polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w innych obiektach. Dokument jest wymagany również w przypadku operacji inwestycyjnych w zakresie rozwijania turystyki lub rekreacji związanych z budową, odbudową lub oznakowaniem małej infrastruktury turystycznej, które nie są bezpośrednio związane z tworzeniem lub rozwijaniem bazy noclegowej, ale są realizowane w związku z wykonywaniem działalności, w ramach, której wnioskodawca świadczy usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w innych obiektach, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie np. urządzenie sali ćwiczeń dla turystów w związku z działalnością prowadzoną w ramach PKD 55.20.Z Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania.